

Téma: Kniha je môj kamarát – Danka a Janka - Gevenducha

Veková kategória: 5-6 ročné deti

Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia

Vzdelávacia podoblasť: Porozumenie explicitného významu textu - slovná zásoba

Výkonový štandard:

Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i).

Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.).

Adaptácia cieľa: Odpovedať na otázky z príbehu o Gevenduche

Vytvárať protiklady, prirovnania, zdobneniny v slovných hrách

Metodický postup		
Fázy aktivity	Opis aktivít a ich zdôvodnenie	Použité metódy
EVOKÁCIA	<p>1. Identifikácia zvuku Deti sa so zatvorenými očami snažia identifikovať počutý zvuk – dažďové kvapky. (nahrávky na youtube)</p> <p>2. Príprava na čítanie – A, Čo robíš vtedy, ak je vonku búrka a prší? Zažil si už niekedy veľkú búrku ? Ako to vyzerá vonku, keď je búrka? B, Porozprávaj, čo si robil, keď vonku pršalo a ty si nemohol ísť von?</p> <p>Naše kamarátky Danka a Janka (obrázky Danky a Janky –Príloha A) tiež zažili niečo vo svojich dobrodružstvách, keď pršalo. Avšak ony mali šťastie lebo boli doma. A aké dobrodružstvo zažili dnes, si prečítame v príbehu o Gevenduche.</p> <p>C, Čo myslíte čo je Gevenducha? Prečo sa takto volá?</p>	<p>sluchová diferenciácia</p> <p>motivačný rozhovor</p> <p>stimulácia naratívnych štruktúr</p> <p>lexikálne- sémantické, (slovtvorné cvičenie)</p>

	<p>3. a) Čítanie príbehu (Príloha B) Po dočítaní: Predveď, ako v rozprávke padali dažďové kvapky.</p> <p>b) Otázky na porozumenie textu. Čo robili Janka a Danka keď vonku pršalo? Čo kreslili? Ako vyzerala Gevenducha? Čo sa stalo, keď dokreslila Janka a Danka Gevenduchu? Čo urobila Gevenducha Janke a Danke? Ako sa volala noha Gevenduchy a jej ruky? Čo sa stalo potom, keď Gevenduchu chceli zavrieť do skrine? Prečo boli Janka a Danka na Gevenduchu nahnevané? Čo museli urobiť, aby im dala pokoj? Aké to boli čarovné slová ? Čo sa stalo, keď Janka a Danka povedali čarovné slová? Čo urobili Janka a Danka, keď sa Gevenducha vrátila na papier a prečo? Nakreslili ste aj vy niekedy Gevenduchu ako Janka a Danka?</p> <p>4. Kreslenie Gevenduchy Podme si nakresliť Gevenduchu podľa toho, ako ju opisovali Janka a Danka. Potom si pozrieme či sa podobá na tú, ktorú nakreslili dievčatá. (deťom je potrebné čítať tú časť, kde je opísaná Gevenducha, po dokreslení si porovnáme Gevenduchu Janky a Danky a nakreslenú dieťaťom na základe opisu)</p> <p>5. Tvorenie prirovnaní na základe analógie Prečo sa volala ruka Gevenduchy: ruka- vidlička ,ruka- motyčka, ruka- hrablička a noha krivulka? Ako sa môže volať brucho, hlava, ucho, zobák, oko Gevenduchy, čo by sme jej tam mohli dokresliť ? (hlava- guľička, brucho- mrežička, zobáčik- nožiček.....)</p>	<p>štruktúrované čítanie</p> <p>pantomíma</p> <p>počúvanie s porozumením</p> <p>reprodukcia</p> <p>interpretácia</p> <p>aplikácia</p> <p>zážitková recepcia ilustrácie</p> <p>lexikálno- slovotvorné cvičenie (synteticko-analytické)</p>
--	--	---

REFLEXIA	<p>6.Reprodukcia deja O čom sme dnes čítali? Čo Janka a Danka zažili? Bola Gevenducha naozaj skutočná? Ako vyzerala Gevenducha podľa Janky a Danky? Bola Janka a Danka rady, že sa zbavili Gevenduchy a prečo? Ako sa jej zbavili?</p> <p>7.Nové meno pre Gevenduchu Ako by sa volala tvoja obluda, ktorú by si nakreslil a z čoho by boli jej časti tela? Načo by sa podobali? Vymysli jej aj čarovné slová.</p> <p>8. Zhodnotenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotiť z pohľadu dieťaťa čo mu páčilo/ nepáčilo - Zhodnotiť z pohľadu rodiča- ako dieťa pracovalo na aktivite 	<p>aplikácia poznania</p> <p>produkčné slovotvorné cvičenie</p>
-----------------	--	---

Vypracovala: Mgr. Lucia Bendžuchová

Príloha A

Janka do opravy a ešte v ten deň sa s ním vrátili.

A teraz je im hej! Majú v hore kamaráta uja Demetra!

ROZPRÁVKA DRUHÁ

O GEVENDUCHE

Vonku sa lialo, dažďové kvapky bežali po obločnom skle. Danka a Janka sa na ne chvíľu dívali, ale potom sa im to zunovalo. Lebo všetky kvapky bežali len nadol, ani jedna hore. Tak si radšej sadli a kreslili obludu Gevenduchu.

Najprv nakreslila Janka čosi guľaté a čosi strapaté. Danka k tomu prikreslila čosi rovné a čosi krivé. Janka vkreslila čosi okaté a čosi zubaté. A Danka dokreslila čosi malé a čosi veľké. Gevenducha bola hotová.

Podarila sa tak krásne, že sa už krajšie ani nemohla.

Oko mala len jedno, ale ruky až tri:

prvú ako vidlička, druhú ako motyčka a tretiu ako hrable. Namiesto úst mala Gevenducha zobák a uši také veľké, že sa mohla do nich zakrútiť ako do kabáta. Utešená obluda! Bola taká krásna, že sa aj sama sebe zapáčila. Vyskočila z papiera a potiahla Janku za ucho rukou-vidličkou.

„Jáj, Gevenducha, čo sa t'aháš!“ vykričala Janka.

„Lebo som rada, lebo som rada!“ zanôtila Gevenducha škreľavým hlasom a poštekľila Danku pod pazuchu rukou-hrabličkami.

„Jáj, čo sa štekľíš!“ nahnevala sa Danka. Nemohla vystáť, keď ju niekto štekľil pod pazuchu.

„Lebo som rada, že ste mi spravili nohu-krivul'ku. Výborne sa mi na nej skacká.“ A Gevenducha poskackala Danke po hlave nohou-krivul'kou. Potom stiahla

Janke papuču a poškrabala ju na päte rukou-motyčkou.

„Jáj, chichi... ja to.. chichichichi...“ chichotala sa Janka a skrývala si nohy pod sukňu.

Danku to už napálilo. Schytila Gevenduchu za ruku-vidličku a šmyk do skrine! Zavrela.

„Juchachá!“ potešila sa Gevenducha. Zaškrabotala po dverách skrine a zachytila sa kľúčovej dierky rukou-hrabličkami. Prepchala si otvorom najprv hlavu, potom jednu za druhou všetky tri ruky a nakoniec nohu-krivulku.

„Juchachá!“ skočila k Janke a pošklbala ju za sukňu.

Sukňa bola nová, druhý raz oblečená, a tu ju ktosi ide šklbat! Janka chytila Gevenduchu za veľké ucho, vopchala ju do fľaše a zaštopľovala. Tu máš!“

„Juchachá!“ radovala sa Gevenducha. Myslela si, že sa s ňou hrajú. Zaprela zobák do štopľa, prevrtala ho ako nebožiecom a zas bola vonku. Po stole skackala a zobákom d'ubala, ani čo by klince zatĺkala.

„Gevenducha, daj už pokoj,“ vraví

Janka. Nevedela vystáť, keď jej pri uchu klince zatĺkali.

„Už? Ved' som ešte len začala.“

„A kedy nám dáš pokoj?“

„Chacha, už nikdy!“

„Ako to, nikdy?“

„Nuž, nikdy! Neviete, čo je to nikdy?“

„To myslíš naozaj?“

„No fáákt! Iba ak by ste...“

„Ak by sme čo?“

„Iba ak by ste povedali čarodejné slová.

Ale tie nevieš ani ty,“ a dala Janke frčku do nosa rukou-motyčkou, „ani ty!“ a potiahla Danku za vlasy rukou-vidličkou.

„Aké sú to slová, Gevenduška?“

„Chacha, nepoviem!“

„Chachá, lebo nevieš!“ vraví Janka a súcha si nos. Bolí ju od tej frčky. „Iste si ich dávno zabudla.“

„Ešteže čo! Nezabudla!“ zavrtila sa Gevenducha na svojej nôžke-krivulke a cap-

la Danku po líci veličizným uchom. „Nezabudla-la-la-la! ŠUCHA-RUCHA-GEVENDUCHA-ŠMYK! Čože by som zabudla!“ A capla Janku cez oči druhým veličizným uchom.

Tu Janka žmurkla na Danku, Danka žmurkla na Janku a povedali ako jednými ústami:

„Šucha-rucha-gevenducha-šmyk!“

Tie slová boli naozaj čarodejné a mali veľkú silu. Gevenducha zamraučala ako mača a hneď sa musela vrátiť naspäť na papier. Zasa bol z nej obrázok ušatej obľudy.

Danka a Janka vzali gumu a chytro-chytro Gevenduchu vygumovali.

Taká to bola nebezpečná príhoda.

ROZPRÁVKA TRETIA

AKO RASTIE TRÁVA

„Pozri, tráva rastie!“ vraví Danka.

„Počúvajme, ako rastie,“ vraví Janka.

Ehli si na trávu a počúvali. Bolo to zaujímavé, lebo tráva, keď rastie, tak si spie-

va.

„No, čo si počula?“ spytuje sa Danka.

„Tráva spievala,“ vraví Janka. „Takto:

Rastiem pomaličky,
rastiem do oblohy,
rastiem pre kravičky
aj pre bosé nohy.“

„Čoby, čoby!“ kričala Danka. „Tráva spievala takto: